

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 59/2021-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Milanom Vallom, Vajnorská 43, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava V v konaní sp. zn. 23CbBu/1/2017 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní sp. zn. 23CbBu/1/2017 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Bratislava V **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. 23CbBu/1/2017 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie **1 000 eur**, ktoré **j e** Okresný súd Bratislava V **p o v i n n ý** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Bratislava V **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **375,24 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

6. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. októbra 2020 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom okresného súdu. Okrem toho žiada, aby bolo okresnému súdu prikázané konať bez zbytočných prietáhov, finančné zadost'učinenie 10 000 eur a náhradu trov konania.

II.

7. Sťažovateľ sa ako žalobca žalobou z 31. augusta 2017 proti žalovaným domáha vydania akcií, za ktoré žalovaným zaplatil dohodnutú odplatu. Sťažovateľ na výzvu súdu 24. októbra 2017 zaplatil súdny poplatok a 16. marca 2018 mu bola doručená výzva okresného súdu na doplnenie príloh. Sťažovateľ 26. februára 2018 oznámil súdu vstup intervenienta do konania a 27. apríla 2018 doplnil žalobu. Okresný súd následne vykonával procesné úkony súvisiace s doručovaním žaloby protistrane a vyjadrenia žalovaných žalobcovi. Žalobca doručil 14. decembra 2018 zmenu žaloby a tiež repliku k vyjadreniam žalovaných.

8. Dňa 10. júna 2019 a 18. júna 2019 boli žalovaným doručené výzvy na vyjadrenie sa k replike žalobcu, ako aj výzva na vyjadrenie sa k zmene žaloby. Vyjadrenia žalovaných boli súdu doručené 27. júna 2019 a 4. júla 2019. Sťažovateľ podal 22. októbra 2019 sťažnosť na prietahy v konaní a okresný súd ju vyhodnotil ako dôvodnú, za čo sa mu listom z 5. novembra 2019 ospravedlnil. Okresný súd rozhodol 24. októbra 2019 o vstupe intervenienta a pripustení zmeny žaloby. Dňa 29. januára 2020 bola vec predložená zákonnej sudkyni na nariadenie termínu pojednávania. Dňa 12. októbra 2020 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd rozhodol o nepripustení intervenienta a pojednávanie bolo odročené na návrh žalovaného z dôvodu nariadenej karantény. Dňa 19. októbra 2020 žalobca vzniesol námietku zaujatosti proti zákonnej sudkyni, o ktorej krajský súd rozhodol 29. októbra 2020 tak, že ju nevytlúčil z konania. Dňa 7. decembra 2020 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 26. január 2021 a zrušené z dôvodu nariadených pandemických opatrení.

III.

9. Sťažovateľ je toho názoru, že okresný súd koná neefektívne, vôbec nevykonáva úkony, ktoré by účinne smerovali k ukončeniu konania rozhodnutím vo veci samej, a všetky úkony súdu boli vykonávané s niekoľkomesačnými odstupmi. Predmet sporu podľa sťažovateľa nemožno považovať za zložitý a uvádza, že svojím správaním neprispel k predĺženiu celkovej doby konania. Sťažovateľ zdôrazňuje aj okolnosti hodné osobitného zreteľa a to, že v konaní sa domáha splnenia zmluvy o odplatnom prevode akcií spoločnosti, na základe ktorej má mať v spoločnosti ako akcionár majoritnú účasť. Dodáva, že spoločnosť, ktorú sťažovateľ dlhodobo riadi, z dôvodu nečinnosti súdu celkom zrejme zanikne, keďže nemá možnosť hlasovať kvalifikovanou väčšinou hlasov na valnom zhromaždení.

10. Okresný súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril tak, že pripustil prietahy v konaní v určitých obdobiach a uviedol chronologický prehľad úkonov. Takisto poukázal na neprimerané zaťaženie súdu a problémy v jeho personálnom obsadení.

IV.

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom

na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

12. Rozhodovanie o plnenie zo zmluvy patrí do bežnej agendy všeobecných súdov. Z obsahu spisu nevyplýva, že by okresný súd v konaní riešil zložité, skutkovo sporné otázky, ani nemožno identifikovať právnu náročnosť sporu. V správaní sťažovateľa neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by vplývali na dĺžku konania.

13. Rozhodujúcim spôsobom sa na dĺžke konania odrazila nečinnosť okresného súdu. Úkony okresného súdu sa po dobu dvoch rokov obmedzili iba na doručovanie podaní, procesné rozhodnutia a prvé pojednávanie sa uskutočnilo až v októbri 2020, čiže po troch rokoch od podania žaloby sťažovateľom. Procesný postup okresného súdu nesmeroval k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa, o čom svedčí, že vo veci po tri a pol roku od podania žaloby nebolo rozhodnuté a vo veci sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie, kde by sa okresný súd zaoberal vecou samou. Preto ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyhovel a vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Čo sa týka skutočností tvrdených okresným súdom, treba uviesť, že systémové zlyhania ako personálne problémy alebo množstvo prejednávanych vecí pri správe súdnictva nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a nezbavujú Slovenskú republiku zodpovednosti za prietahy (II. ÚS 481/2017). Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin prietahov v konaní alebo dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť o tom, či k týmto prietahom v konaní došlo, a odstrániť právny stav neistoty sťažovateľa.

15. Vzhľadom na to, že v konaní nebolo do nálezu ústavného súdu rozhodnuté, bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy okresnému súdu prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.

16. Konanie na okresnom súde začalo ešte v roku 2017, pričom doteraz nie je rozhodnuté a vec nie je žiadnym spôsobom skutkovo alebo právne náročná. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je tomu aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania na okresnom súde, správanie sťažovateľa a postup súdu ústavný súd sťažovateľovi priznal podľa čl. 127 ods. 3 ústavy finančné zadosťučinenie 1 000 eur a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

V.

17. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa odôvodňuje to, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb

v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon v roku 2020 je 177 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti, vyjadrenie 2 x 177 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (3 x 10,62 eur) predstavuje 375,24 eur.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2021

Robert Šorl
predseda senátu